

UJVIDÉKI ÚJIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRÁK

Égész évre . . . . . 18 korona
Negyedévre . . . . . 4 K 50 f.
Egy hónapra . . . . . 1 K 80 f.
Egyes szám ára mindenképp 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.Megjelenik
hétfé kivétellel mindennap.
Telefonszám 180.

Kimaradnak

az iskolából a gyermekek, sokkal többen, mint tavaly. A közoktatásügyi miniszter elrendelte a 6-ik életévüket már, de a 15-ik életévüket még be nem töltött ujvidéki gyermekek összeírását. Profuma Róbert városi kulturatanácsnok jelentése szomorú statisztika arról, hogy nálunk még mindig nem akarják megérteni, hogy ma a kultur-közéletmezés is olyan program, amelynek megvalósítása a nemzet jövője érdekében szükséges. Mindenütt a panaszkot halljuk, hogy sok a bolyongó gyerek az utcán, apjuk katoná, anyjuk keresi a kenyeret. Az egyedüli hely, amely az árva otthont pótolná, az iskola. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, milyen fontos az első nyomásokra érzékeny gyermeklélek ápolása és gyomlálása, mennyire közérdek, hogy megóvjuk a hajlékony gyermeklelket az utca csabításaitól, a felügyeletlenség és nevelés hiánya folytán kinálkozó kísértésektől. Mindenütt kapukat kellene nyitni, hogy özönével tudjon a gyermekereg tanulni és megszabaduljon az utcától, amely a maga szabadságával és ezernyi alkalmával sok rosszra tanít.

Profuma tanácsnok jelentése szerint 4468 a fenti korban levő tanköteles iratkozott be az iskolába. Ezzel szemben a város által eszközöltetett és házról-házra történt összeírás szerint 1417 tanköteles maradt, aki nincs beírva. Iskola nincs elég, tanító is kevés van, pedig folyton szaporodik az iskolaköteles gyerekek száma.

A ma ifjúsága pusztul a harc-tereken, öregek és pelyhedző állu ifjak véznek a jövőért, hogy annak a generációja boldogabb legyen. Minden reményünk a gyermekereg, amely hivatva van a nemzeti jövő megmunkálását erős kézzel és erős lélekkel végezni. És ahelyett, hogy az alkalmat biztosítanák lelkük izmosítására, nem történik gondoskodás — legalább is nem elegendőképpen — hogy a lelki ápolás első gyomláló munkájához elég hely és alkalom legyen. Nagy kérdés ez, a legjelentékenyebb a nemzeti jövő szempontjából, amelyre annyiszor szeretünk hivatkozni.

Nem győzzük elég harsányan kiáltani, iskolát kérünk, sok iskolát és energikusan kell ellenőrizni, hogy ne maradjon egyetlen iskolakerülő se, hogy egyetlen gyermek se maradjon oktatás nélkül.

Höfer mai jelentése.

Budapest, október 30

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR. Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: Orsovánál nincs újság. A Szurduk-szorostól dényugatra az ellenség egyik harci csoportunkat néhány kilométerrel hátrább szorította. A Vöröstorony-szorostól délkeletre öregblítettük sikereinket. Kampolungtól északra román előretöréseket visszavertünk. Magyarország keleti határán a harci tevékenység csökken.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: Pustomytnél az oroszok rövid ideig tartó, de a leghevesebb tüzéségi tűz után tömegrohamokat kíséreltek meg. Támadó oszlopai részben akadályaink előtt, részben akadályainkban összeomlottak; hasonlóképpen meghiusult egy ellenséges tömeg-támadás Szelvovnál.

OLASZ HARCTÉR: A tenger melléken tegnap az ellenség harci tevékenysége kedvezőtlen kilátási viszonyok között csekélyebb volt, mint előző napokon.

DÉLKELETI HARCTÉR: Csapatainknál a helyzet változatlan.

A német jelentés.

Berlin, október 30.

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadsereg-csoportja: A Sommetől északra levő arcvonala számos helyén erős tűz alatt állott, amelyet erőteljesen viszonztunk. A Les-Boeuís—Morval vonalból indított támadás alkalmából sikerült az ellenségnek azt a területet, amelyet Les-Boeuístól nyugatra levő legelső árknunkba való betörésével megszerzett, dél felé csekély kiterjedésben kiszélesítenie. Valamennyi többi ponton, ahol zárótűzünkön keresztül előretört, véresen visszavertük. A Somme déli partján a berliniekből és brandenburgiakból álló 359. sz. gyalogezred, amelynek támadását a megfigyelő repülők által kiválóan támogatott tüzéség hatásosan előkészítette, friss támadásban rohammal elfoglalta a La-Maisonette majort és az Innen Blachas felé húzó francia állásokat, 412 foglyot, köztük 15 tisztet szállítottunk be.

A német trónörökös hadsereg-csoportja: Verdun északkeleti arcvonala az ágyúharc tovább tartott.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok a legnagyobb löszerpazarlással történt előkészítés után Pustomytytól nyugatra, majd röviddel utána Szelwovtól keletre is tömegrohamot intéztek állásaink ellen. Mind a két támadást elhárító tüzelésünk véres veszteségei mellett meghiusította.

Károly főherceg lovassági tábornok harcvonala: Az Erdős-Kárpátokban és a délről szomszédos magyar—román határhegységben, eltekintve járőrtevékenységtől, esős időjárás mellett nyugalom volt. A Vöröstorony-szorostól délkeletre hannoveri és mecklenburgi vadászoknak előző napi sikereit tovább fejlesztve, több szívesen védelmezett román magaslati állást rohammal elfoglaltunk. Az e vidéken legutóbb lefolyt harcokból 18 tisztet és több mint 700 főnyi fogoly legénységet szállítottunk be. A Szurduk-szorostól dényugatra a románok egyik oldaloszlopunkat visszazorították.

BALKÁN HARCTÉR: Mackensen vezértábornagy hadsereg-csoportja: A Dobrudzsában üldöző csapataink érintkezésben vannak annak orosz gyalogsággal és lovassággal.

Macedonai arcvonala: Tegnap a Cserna mentén szerb és francia csapatok erős tüzéségi előkészítés után előbb keskeny, majd szélesebb szakaszokon több ízben megtámadták a német és bolgár állásokat. A támadások zárótűzünkben, Veljeselotól északkeletre pedig ellentámadásunk következtében teljesen meghiusultak. Ugy hiábavaló maradtak az ellenség előretörései Kenallnál és Gradescinánál.

Ludendorff, első főszállásmester.

Háziezredünk legújabb kitüntetett hősei.

Hős és vitéz háziezredünk, amelynek dicső haditettei belevésődtek a világháború történetének aranylapjaira, most újabb kitüntettekkel szaporította az ezred tisztikarának és legénységének dicsőségteljes névsorát.

Érthető büszkeséggel számolunk be az alábbi díszes névsorról, amelyben felsoroltak egyéni bátorságát és személyi hőstetteit jutalmazta a királyi kegy, amidőn megérdemelt, magas kitüntetésekkel ékesítette fel hős harcosainkat.

Jóleső örömmel írjuk le a neveket: ujvidéki és bácskai hősök neveit, akik a világháború minden harcterén egyformán büszkeséget, örömet, és dicsőséget szereztek a hazának és szűkebb hazájuknak: Ujvidéknek és Bácsmegyének.

A következő tisztek lettek kitüntetve: Az ellenség előtt elesett Alexander János titeli hős tartalékos hadnagy, az ellenség előtt való vitéz magartásáért a *hadiekitményes vaskoronarend 3. osztályát*.

Ressel Béla százados, — aki hosszú ideig az ujvidéki 6-ik hadkiegészítő parancsnokságnak volt az előadó tisztje és társadalmi életünkben élénk részt vett — továbbá Zala (Zwiebach) Aurel és Tiefenbach Valentin tart. főhadnagyk Ujvidék érdemes földieink, Scherer Sándor tart. hadnagy az ellenség előtt való vitéz magartásukért a katonai érdemkereszt 3. osztályát, Pálmai Imre főhadnagy kitűnő földi-dink és Kühn György tart. hadnagy (Palánka) a Signum laudist újlóg, Tiefenbach Valentin tört. főhadnagy Kretz József hadnagy, Steján Lajos és Schindler Rezső tart. hadnagyk, a Signum laudist Ninkov István ujvidéki és Wiesenberg Izidor (aki a háború első évében a helybeli betegnyugvónál működött) egészségügyi zászlócska a II. o. ezüst vitézségi érdmet kapták.

A legénység közül a következők lettek kitüntetve: A nagy arany vitézségi érdemmel: Bartencz Jakab tisztihelyettes (Kula) és Trencz József tőrszörmester (Dunacséb), az I. o. nagy ezüst vitézségi érdemmel: Simon Ferenc tőrszörmester (Szablya) Juhl Péter őrmester (Dunabökény), Jendesz József szakaszvezető (Kiskér) Wiszt János tizedes c. szakaszvezető (Dunacséb) Szilli Sándor tizedes (Ujvidék), a II. o. ezüst vitézségi érdemmel: Guster János tizedes (Bácsordás) Friedmann Gyula egyéves önk. tizedes (Budapest) Domesz Valentin őrzető (Illók) Bodony Mihály (Kiszács) Jakity O brad (Csurog) Kala Sándor (Tőrszudvarnok) Patmay Károly (Kula) Rubes Kálmán

(Gyogyóid Budapest) *Vitéz György* (Zsabya) *Viktor Mihály* (Csongrád) *Thuró Konrád* (Ujverbász) gyalogosok, a *bronz vitézségi éremmel: Guttman Lipót* őrmester (Otok) *Géza Ferenc* vezető (Ujvidék) *Nagy János* (Bácskeresztes) *Hajdu István* (Erszébetfalva) *Kock Árpád* (Ujvidék) gyalogosok és végül *Orbán István* gyalogos az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataért.

A hatos hősök kitüntetésének ezen újabb névsora méltóan illeszkedik be az ezred dicső haditetteibe.

Ha majd vége lesz a borzalmas vérzivataroknak és ismét fűnny lesz a világon és cserkoszoros, babéroveztet hősünk hazatérnek szeretkeik körébe: a dicső hatosok fogadtatása, szeretetünk megnyilatkozása méltó lesz a hős és vitéz harcosaink fényes szerepléséhez.

Halottak napja Ujvidéken.

Halottak napja van megint... A harmadik háborús év halottak napja, amely három háborús évben halottaknapja volt minden nap s minden könny hős halált halt véreink ismeretlen sírját öntözte, s minden győzelem fénye ismeretlen sírjaik hantját ragyogta be hallatlan dicsőséggel. Akik a haza szent védelmében ontották vérüket, nem egyes embere, nem egyes családok halottai, hanem az egész nemzet és ez a magasztos közösség a szülők, a testvérek, a gyermekek fájdalmát, bánatos büszkeséggé ácsolja és az elesett hősöket a történelem magaslataira ravatolja fel. Szent az a föld, amelyre a magyarságot halt hős katoná vére hullott és százszor szent a hant, amely alatt örökre elpihent. Ez igen halottak napján sötétek a temetők, de annál ragyogóbb a szivekben kigyuló tűz. Az ádás sors magyar és német sírokkal hintette be a mi temetőinket. A honfiai kegyelet hajlik fölébe, büszke könnyekkel áldoz és a győzelem virágait tűzi le, Ujvidéken, ha sötétek is lesznek a temetők, az itthonmaradtak ezrei fogognak a temetőbe zárandokolni, hogy az elhullait könnycseppek jelezzék, hogy azok a neves és névtelen hősök a mi szívünkhoz vannak növe és minden időh hálás emlékezete adózik a hazánkért hős halált halt véreinknek.

November 1-én a helybeli álmásparancsnokság intézkedésére, délután 1/4 óra körül a hősök temetőjében gyásznapély lesz, amelyhez a helybeli örökűnitémény egyik százada is kivonul, és azon az összes szabad tiszték és tisztjelöltek is megjelennek. Fél 4 órakor Plank Ferenc tábori lelkész a katolikus temetőben, Krafa Nándor a református temetőben gyászbeszédet mondanak. Nov. 2-án délelőtt 9 óra körül a belterületi katolikus templomban gyászmise lesz amelyet Fátih Ferenc apátplébános fog mondani.

A temetőben az ujvidéki dalgyletek gyászdalokat fognak énekelni.

A katonai parancsnokság meghívta a gyásznapra a városi tanácsot, amely Profuma Béla polgármester vezetése alatt testületileg fog megjelenni.

Ujvidéken 1417 iskolakerülő van.

Mai számunk vezetőhelyén foglalkozunk azzal a megdöbbentően szomorú statisztikai adattal, amely Profuma Róbert városi kulturatanácsnok jelentéséből kéri és amely a legnagyobb figyelmet érdemli és a leggyorsabb orvoslást követeli meg.

A közoktatásügyi miniszter Ujvidék városához intézett 8522/1916. éln. számú rendeletével elrendelte az 1916/17. évi tankötelesek összeírását. Eszerint összeírandók mindazok a tankötelesek, akik a 6-ik életévüket betöltötték, de a 15-ik életévüket túl nem haladták, vagyis az 1901 szeptember 1. és 1910 augusztus 31-ike közt születettek.

Ujvidéken ezekből a tankötelesekből 4468 gyerek lett beírva, még pedig a római katolikus népiskolába 1269, a görög-keleti népiskolába (az ujvidéki tanyai iskolákba is) 948, a református iskolába 276, az ágostai evangélikus iskolába 246, az izraelita iskolába 190, a görög-katolikus iskolába (mivel nincs tanítójuk, nem tartanak iskolát, hanem a római katolikusba járnak), az állami polgári fiúiskolába 283, az állami polgári leányiskolába 246, az a felső szerb leányiskolába 168, a felsőkereskedelmi fiúiskolába 29, a kir. kath. főgimnáziumba 290, a görög-keleti szerb gimnáziumba 153, az ipar- és kereskedő-tanoniskolába 370, összesen 4468 tankötelek.

Ennyit mutattak ki az iskolák, ezzel szemben a város elrendelte a tanköteleseknek házról-házra való összeírását, amely alkalommal az *összeírók 1417 tankötetes gyerekek irtak össze, akik nincsenek beírva, illetve iskolába nem járnak, vagyis iskolakerülőek.*

A tanács szigorú intést bocsátott a be nem iratkozott tankötelesek szüleihez, hogy haladéktalanul irassák be gyermekeiket, úgy hogy *302 gyerek utólag be is iratkozott, de még mindig 1025 gyermek nincs beírva.*

Az iskolába nem járó gyermekek felekezeti szerint a következők: római katolikus 355, görög-keleti szerb (a városban és a szállásokon) 415, református 65, ágostai evangélikus 104, izraelita 13, görög-katolikus orosz 11, ipar- és kereskedelmi tanonc 62.

Ezzel a 1025 gyerek szülei, ha ilyenek nem volnának, gyámjaikkal kell energikusan megérintni, ha kell büntetések árán, hogy a mai viszonyok közt a hazaárulással határos bűn iskolakerülőket megtűrni. Amikor ma az emberiség oly rettenetes mértékben pusztul, minden emberi élet ezerszeresen becsebebb.

A társadalomnak pedig értelmes, dolgos emberekre és nem iskolakerülőkké lett analfabétákra van és lesz szüksége.

Tessália katonai kiürítése

London, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Athénből sürgönyzik: A görög kormány elrendelte, hogy a görög csapatokat azonnal szállítsák el Tessáliából. Csak két ezred marad vissza. Venizelos nemzeti hadseregének Szalonikába érkezett csapatait nagy örömmel fogadták.

Felfüggesztett járásbíró

Szenzációs ügy foglalkoztatja Bácsmegegy magyar társadalmát, mely mihelyt az *Ujvidéki Hirlap* utján nyilvánosságra fog kerülni, a megye határain túl is megdöbbentő feltűnést fog kelteni.

Nem kisebb ügyről van szó, minthogy dr. Mennyey László a szegedi kir. ítélőtábla elnöke *felfüggesztette* állásától dr. Bogdán Elek zsabylai kir. aljárásbíró.

A vád szerint a kínos ügy előzményei állítólag a következők:

Dr. Bogdán Elek, zsabylai aljárásbíró még az elmúlt év nyarán Vukov Jása boldogasszonyfalvai jegyző hivatalos helyiségében helyszíni tárgyalást tartott, amelynl a perlekedő felek szerbek voltak. Dr. Bogdán Elek *mindenképen* kiakarta egyeztetni a feleket.

— Szeretném, ha a felek kibékülnek, — mondotta az aljárásbíró — *nem szeretek szerbeket elítélni.*

Ugyanaznap Boldogasszonyfalván borozgatás közben *több ízben éltette a románokat.*

Ez év augusztus első napjaiban jött haza hosszabb szabadságáról Kékity József csurogi jegyző, akit ugyanakkor Vukov Jása boldogasszonyfalvai jegyző helyettesített.

Kékity annak öröme, hogy újból átvette hivatala vezetését, szülőjébe mulatságot rendezett, amelyhez a községi tisztviselőket és tanítókat is meghívta.

Történetesen ép Csurogon volt dr. Bogdán Elek aljárásbíró is, aki oda egy helyszíni tárgyalásra jött ki. Kékity meghívta dr. Bogdánt és az ugyanakkor ott időző Kokas József zsabylai szolgabíró is.

A mulatságon a zenét egy gramofon szolgáltatta, amelybe szerb dalok lemezei is belekerültek és azokat Bogdán hangosan énekelte, míg ha magyar dalokat játszott a gramofon, két kezét szétterpesztve hónajja alá tette és fitymálva elfordult.

Román dalokat is akart Bogdán eljátszani, de Kokas szolgabíró nem engedte.

Kékitytől elmenve egy kocsmában folytatták a mulatozást. Bogdán itt a szerbeket összevissza csókolta és hangosan kiabálta:

— *Mi testvérek vagyunk — és hengegve kérkedett: ilyenek vagyunk mi románok.*

Dr. Mennyey László táblaelnök erről értesülve, táviratilag felfüggesztette a szerbeket és a románokat imádó aljárásbíró.

Dr. Bogdán néhány hét előtt megnyerte az osztálysorsjáték 80.000 koronás főnyereményének egy nyolcadát.

Zsabyán, ahol dr. Bogdán igen visszavonult életet élt, a felfüggesztés híre nagy feltűnést keltett.

A román sajtó Oroszországba menekült.

Genf, okt. 30

A bukaresti sajtó egy része elköltözött Bukarestből. A Journal des Balkans már Odeszában jelenik meg.

Zeidl Venzel ujvidéki szállítója.

A *Ujvidéki Hirlap* már ismételtlen hirdással volt arról, hogy az árdragító üzleti révén hirhedtségre vergődött Zeidl Venzel budapesti törvényhatósági bizottsági tag és hentesáru gyáros, amikor árdragító üzlelméit felelősségre vonta, annak bizonyítására, hogy maga is mily magas árakat kénytelen az élő állatokért fizetni, kiszolgáltatta ujvidéki szállítóját: *Markovits Sz. Dusán* ujvidéki rőfőskereskedőt és átadta a rendőrségnek azt a táviratot, amelyben Markovits Sz. Dusán jóval a *maximális áron felül* ajánlott élő állatokat.

A budapesti VIII. ker. kapitányság átitette az ügyet az ujvidéki rendőrséghez, ahol *árdragítás* miatt formális feljelentést tett Markovits Sz. Dusán ellen.

Wachtl János rendőrfogalmazó hétfő délelőtti idézte be Markovitsot, aki a jegyzőkönyvbe szó szerint a következőket mondotta:

— *Dima László nálam mint utazó van alkalmazva. Körülbelül 5—6 hét előtt megbiztam, hogy Budapesten részmeret vásároljon. Dima megismerkedett Zeidl Venzellel és egészen saját számlájára tudtomon kívül táviratozott nevében hazajövele után Zeidlnek, sertéseket ajánlva neki a maximális áron felül, amiről én csak később, az újságokból értesültem, hogy azt az én nevében tette. En sertésekkel soha nem hereshedtem.*

Eddig van Markovits Sz. Dusán nyilatkozata. Érthető ha ezek után Dima Lászlót kerestük fel és nála érdeklődtünk a titokzatos sürgöny eredete iránt.

Dima László így informált bennünket:

— Markovits megbízott, hogy Budapesten rőfősáruat vásároljak a számára. Budapesten a Metropolban ismerősökkel beszélgettem, amikor egy úr jött hozzánk és érdeklődött, nem-e tudjuk, hol lehetne babot, sertést és más egyebet kapni?

Néhány nap múlva Rumán volt dolgom, ahol *Jovanovits* ottani rőfőskereskedőnek ajánlottam rőfősárukat, aki beszéd közben azt kérdezte, hogy nincs-e szákségem sertésekre? Eszembe jutott a budapesti beszélgetésem és amikor újból felkeríttem, említettem az illetőnek, hogy van Rumán sertés eladó. Az illető másnap elhozta Zeidlt, aki elegáns fogaton jött a Metropolba, ahol érdeklődött nálam az árak iránt.

Akkor vettem észre, hogy az árakat Ujvidéken hagyttam és akkor Zeidl azt tanácsolta, hogy táviratozzam meg neki, de azt mondotta, nehogy a táviratra hírijan, hogy 6.80 vagy 7.50 koronás ár mellett kínálok, hanem csak 80 meg 50-es számokkal jelezsem az árakat, ő tudni fogja, hogy az 6.80 és 7.50 koronát jelent. Így is történt.

Meg kell jegyeznem, hogy Zeidl Budapesten elegáns fogatán a városban megköcsikázott, sőt az ő fogatán vitetett ki elutazásomkor a vasúthoz is. A leveleimet, táviratimat mindig Markovits Sz. Dusán címére hoztattam és ha jól em-

lékszem, ezt a táviratot is úgy irtam alá: Dima per Markovits. Ha nincs aláírva, úgy vagy a postán maradt ki a szövegből vagy én felejtettem el hozzáírni. Markovitsnak semmi szerepe sincs ebben az ügyben.

Az érdekes bonyodalomakkal gazdagodó ügy tényállásának kiderítése az ujvidéki rendőrség feladatát képezi.

Fontos nyilatkozatok a német hadseregről.

Berlin, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A birodalmi gyűlés főbizottságának mai ülésén a hadügyminiszter képviselője kijelentette, hogy a hadügyi kormány a legszigorubbán helyteleníti a katonák bántalmazását. Hindenburg külön rendeletben utasította a tisztieket, hogy ügyeljenek a jó bánásmódra.

A hadügyi kormány képviselője kijelentette, hogy különböző oldalról való kezdeményezésre a hadügyminiszter elrendelte, hogy olyan családoknak, amelyeknél már több fiu a harctéren elesett, a még harctéren levő fiu a mögöttes országgrszben nyerjen beosztást.

De nyilatkozott a kidolgozott leszerelési tervről is. A háború végén elsősorban a népiölkelő zászlóaljok szerelnek le, de hangsúlyozta, hogy a hadvezetőség a legénységet szükség esetén vissza is tarthatja.

Végül kiemelte, hogy a hadsereg hangulata kitünő, amiről a Hindenburg neve kezeskedik.

Angol vélemény Hindenburg balkáni tervéről.

Zürich, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Londoni közlés szerint az Observer foglalkozik Hindenburg nagy balkáni tervével. Azt hiszi, hogy a terv egy része a román hadsereg megsemmisítésére irányul, azután a németek a gazdag országot megszállják és az orosz balszárnyat átkarolják. Az Observer elhízi, hogy ezzel a tervvel számolni kell ugyan, de ha meg is valósul, ezzel még nem ér véget a háború.

Román hivatalos jelentés.

Sajtóhadiszállás, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A román vezérkar jelenti október 29-éről: Északon és északnyugaton tűzérési tevékenység Tölgyesenél és Bekánánál. A Praha völgyben zárótűzzel feltartóztattunk egy ellenséges támadást. Megszárlottuk az Annigia Mara hegyet. Az Oltól keletre az ellenség nagy erővel támadott. A harc még folyik. A Jiu völgyben üldözzük az ellenséget, amely visszavonul 10 listét és 250 bajor katonát elfogtuk. Két 105 milliméteres bajor tarack ágyút zsákmányoltunk, amelyeket nyomokban az ellenség ellen fordítottuk és ezek nekünk nagy szolgáltatásokat tettek. Zsákmányoltunk 4 géppuskát és sok lőszeranyagot. Orsova körül az ellenség heves tűzérési előkészítés után támadott, de visszavertük.

HIREK.

***

Előléptetett zászlós. Weisz
Dezso 6. honvéd gy. e.-beli hadapródót a harctéren zászlóssá léptették elő.

Főkapitányunk Belgrádban.
Payerle Nándor főkapitány hétfő délelőtt város közlelemzési ügyében Belgrádba utazott.

Kinevezés az Osztrák-Magyar Bankban.
Unterreiner Jakabot, az Osztrák-Magyar Bank szegedi fiókjának elnökrét a bank ujvidéki fiókjának helyettes főnökévé nevezték ki.

Kitüntetett 6-os népfelkelő.
Bancsi Mihály 6. népfelkelő gyakorlati népfelkelő szakaszvezető az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért az I. o. nagy ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

A munkásbiztosító pénztár elnökségi ülése.
A kerületi munkásbiztosító pénztár elnöksége ma délben félgy órakor hivatalos helyiségében ülést tart, amelyen folyó ügyeket fognak tárgyalni.

Ujvidék költségvetése.
A város pénzügyi és költségvetési bizottsága ma délután négy órakor veszi tárgyalás alá az 1917. évi költség-előirányzatot.

Szaj- és körömfájás Ujvidéken.
A rendőrség közli, hogy az erdélyi menekültektől vásárolt szarvasmarhák, amelyek a csenei szálláson elkülönítve helyeztettek el, a ragadós szaj- és körömfájás szörványosan fellépett, miért is a mai naptól számított kilenc napig városunkban hasított körmű állatokra vásár nem tartható és marhalevél ki nem adható.

A vasárnapi vásár.
A vasárnapi ujvidéki vásár képen erősen meglátszott a háború. A felhajtás feltűnően kevés volt, ehez mérten a kereslet nagy volt. A vasárnapi állat felhajtás a békevásárokhöz viszonyítva alig egy negyede volt a megszokott arányának. Legfeljebb 120 szarvasmarha volt, amely kg.-ként 5—5.40 K. átlagos áron kelt el, 12000, amelyek 1000—2400 koronáért lettek eladva, továbbá kb. 30 üsző 20 tinó és 350 sertés került felhajtásra. A sertések darabonként 1000 1300 koronáért, a malacok darabonként 100 koronáért lettek eladva. A város vásári bevételé 600 korona volt.

Miért nincs cukor?
Cukorért t'eltekid a nép százával a fűszeresboltok előtt olyan a tolongás a boltok előtt a drága cukorért, hogy akkor sem lenne a tumultus nagyobb, ha ingyen adnák a méregdrága idességet. De hiába a nagy tülekedés, hetek hónapok óta nincs cukor. A spekuláció munkáját e téren is veszedelmes méretekben folytatja. Spekulál a kereskedő, aki nem ad cukrot, ha ostonyelett és Fedák cipőkrémet nem vett hozzá a vevő, de a legbosszantóbb a cukorközpont eljárása, amely megtűri, hogy a cukor ne a kereskedők kezébe jusson, hanem ügynökök lelkellen nyeresékkézési vágyát szolgálja. Élénk bizonyosság erre, hogy Ludwig József helybeli kereskedő fenntjárt Budapesten a mindenható Hitelbank-

nál és sürgette a hetekkel előbb beküldött pénze ellen a vásárokat cukrot, de cukor helyett ígéréssel távozott. Künn a folyosón egy ujvidéki és élelmességéről ismert ügynök ajánlott neki magasabb áron cukrot. Tehát van, cukor de az ügynökök kezében. Azért nincs nekünk cukruk.

A DMKE könyvtárkezelője
kéri mindazokat, akik a DMKE könyvtárból (II., Rákóczi Ferenc-ut 29., I. e.) akár újabban, akár régebben, különösen az 1906—1912. években, olvasni való könyveket vettek ki, de ezeket akár feledékenységéből, akár más okból vissza nem adták, vagy esetleg másoktól kaptak ilyen DMKE-könyveket, sziveskedjenek ezeket vasárnaponként délelőtt 10—11 óra között ugyanoda visszajuttatni, vagy az esetleg elvesztett könyvek árát (a bírói eljárás elkerülése végett) minél előbb megfizetni.

Gyűjtéseink.
Bruckner Lajos főhadnagy, zászlóaljparancsnok az ujvidéki pósthivatal hadbavonult, érdemes főnöke, aki köztudomás szerint a háború eleje óta harctéri szolgálatot teljesít, a harctéren is meleg szeretettel gondol Ujvidékre és ennek többiben tanulejt adta. A mai postával 146.20 koronát küldött nekünk a következő sorok kíséretében.

603. k. sz.

1916.

Az „Ujvidéki Hirlap“ tek. szerkesztőségének

Ujvidék.

Tábori posta 38, 1916. okt. 25.

A parancsnokságom alatt álló zászlóaljnal az Erdélyből menekülni kényeszerült testvereink számára önként adakozásból összegyűlt 146 K 20 fillért a mai napon postautalványon továbbítottam a tek. szerkesztőség címére.

Nem sok ugyan de jó szívvel adtuk s talán néhány könnyet mégis sikerül ezzel rövid időre felszáritani.

Hazaftias üdvözléttel

Bruckner Lajos főhadnagy
z. parancsnok.

Az összeget Eln. VII. 0016. sz. alatt az ujvidéki hadsegélyző bizottság pénztárába befizettük. Gál István, az Ujvidéki Takarékpénztár főtisztviselője az erdélyi menekültek részére 10 koronát, N. N. az ujvidéki hadiözvegyek és árvaik javára 4 koronát küldött el hozzánk. Előbbi összeget Eln. VII. 0017. utóbbi Eln. 0017. sz. alatt a hadsegélyző bizottságnál befizettük.

A villamos-vasut és az aprópénzhiány.
A villamos-társaság figyelemzietti a Mindenszentek- és halottak-napján a villamos-vasutat lényegbevonó közönséget, hogy lássa el magukat a viteldijhoz szükséges aprópénzzel, mert a nagy forgalom mellett az ugysis mindjabban érvényesülő aprópénzhiány teljesen lehetlenné teszi, hogy a kalauzok nagyobb pénzeket felváltassanak.

Kétezer korona egy sértésért.
Az Ujvidéki Hirlap nemrég megírta, hogy Maca János, budai ház tulajdonos és női fűző készítő egy becsületes sértő levélből kifolyólag az ujvidéki kir. járás-bíróaság 2000 korona pénzbüntetésre ítélte. A levelet Maca János az ujvidéki járványkórházban, szolgálatot tevő Kuzmany Gyula, gyógyszerésztihez in-

tezte, amelyben Budán lakó feleségéről sértően nyilatkozott. Ma tárgyalta ezt a pert az ujvidéki kir. törvényszék felebezési tanácsa mely helyben hagyta a járás bíróság ítéletét, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

Bolgár hivatalos jelentés

Sajtóhadiszállás, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Presba-tó délkeleti vidékén reánk nézve kedvező ütközések felderítő csapatok és őrségek közt. Az ellenség egy gyenge támadását visszavertük. A Cserna-könyökben komoly harcok. Német szövetségeseink a nap folyamán az ellenség két erős támadását verték vissza. Este az ellenség megismételte elkéseregett támadásait, de veres veszteségekkel visszautasítottuk. A Struma-fronton gyenge ágyuharc és ütközések felderítő-csapatok közt. A román fronton nincs fontos esemény.

Egy német kereskedelmi hajó Amerikába érkezett

Bern, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Petit Parisienne kabelsürgönyt kapott New Yorkból, hogy egy német tengeralattjáró amerikai vizekbe érkezett.

Az új osztrák kabinet.

Bécs, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Ugyan már lényegében az új osztrák kabinet személyeit illetőleg megállapodások történtek, a végleges lista csak holnap készül el. Holnap terjeszti Körber a király elé a végleges névsort.

A román kormány Bukarestben marad.

Basel, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Bukarestből sürgönyzik: A román kormány feladta azt a szándékát, hogy Brailába költözzön. A főváros arzenáljait Jassyba vitték.

Menekülés Bukarestből.

Genf, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Osztrák-magyar repülőik folytonosan támadják Bukarestet és ennek folytán a román lakosság nagyrésze elhagyta Bukarestet és Jassyba menekült, ahova a román kamara több tagja is megérkezett.

Értesítem a tisztelt közönséget.

hogy a remek Altwien tárgyak megérkeztek, melyek kirakataimban s az üzletemben vételkényszer nélkül megtekinthetők. Mindenféle háztartási porcelán és üvegáru kapható nagyban és kicsinyben mérsékelt árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Löwenberg Hermann

Ujvidék Temerini-utca 10.

SZINHÁZ.

Lengyelvér. Ma este kerül színre Nedbal Oszkár gyönyörű muzsikájú nagy operettje, mely „Polenbluth” cím alatt még ma is állandóan urálja a berlini és bécsi színpadokat. Az előadásnak külön érdekessége lesz, hogy Helvey Erzsébet ebben a szerepében már Budapesten a Király Színházban is nagy sikert aratott. Révész Ilonka és Réthy Margit szintén kiváló szerepekben lépnek fel.

Ünnepi előadások. Szerdán, mindenszentek ünnepén két előadás lesz színházunkban. Délután 3 és fél óraker, olcsó helyekkel a hatalmas zenéjű *Sulamith*, Jeruzsálem leánya daljáték kerül színre, míg este rendez helyárrakkal a Nemzeti Színház legújabb nagyhatású színdarabja a *Madonna rózsája* kerül bemutatásra a két női főszerepben Zöldi Vilma és Zöldi Elzával. A *Madonna rózsája* egyike a legnagyobb sikert aratott műveknek és már is nagy az érdeklődés bemutatója iránt. Jegyeket ezekre az előadásokra már lehet előre váltani.

Heti műsor: Szerdán délután *Sulamith*, szerdán este *Madonna rózsája*, csütörtökön *Önagysága ruhája*, pénteken *Önagysága ruhája*.

Áthelyezték a román főhadiszállást.

Stockholm, okt. 30.

(Az Ujvidéki Hirlap tudósítójától)

A román főhadiszállást a Moldovában Botosánitól délre helyezték el. Ez az intézkedés a szövetséges hadvezetőségek kívánságára történt, mert ezáltal megkönnyíti az orosz hadvezetés befolyását a román hadvezetésre.

Magyar Nemzeti Színház

1916. október 31-én, kedden

Este 8 óraker

A LENGYELVÉR

Nagy operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Plan-Jan Zaremba gróf Remete Géza
Heléna, leánya Helvey Erzsébet
Baránszky Boleszlán
gróf Révész Ilonka
Brónió Popiel, a barátja Komlós Vilmos
Kvasinszkája Wanda
varsói táncosnő Réthy Margit
Kvasinszkája Jadwiga,
az anyja Nédasyné
Drygaloka Kényes Margit
Napolska grófnő Pinter Irma
Szenovitz Lengyel Kürthy Karoly
Mirski nemesek Rónai Imre
Gorski Beloszlav Torma Zsiga
Wolenski barátai Adám Pál

ÜGYES
GYAKORNOKOT
FELVESZ A
KIADÓHIVATAL

A legszenzációsabb háborus könyv. Merész intimítások. A háború kenzőzetlenül őszinte jellemzése. A literatura eseménye. Irodalmi körökben is feltűnő keltetirások. A kötet minden drója eredeti, meglepő.

GÖNDÖR FERENC:

A Szüvedések országútján.

Megható igaz és művészi háborus élmények és történetek. A kötet utolsó darabja „Freimann Miksa története” című hosszú közlemény a legérdekesebb, legizgalmasabb háborus történet, amit eddig olvashattunk. ARA 3 korona.

MEGREDELHETŐ az

Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában.

Vengerkák

Regény. Irta:

PÁSZTOR ÁRPÁD

Vengerkák (magyar lányok) fogalmát Pásztor Árpád világkörüli útján hozta be a magyar köztudatba és irodalomba. Budapesti leányokról szól ez a rendkívüli könyv, leányokról, a kiket a színtanodákból, gépiróiskolákból a kávéházakból ismerünk s akiket könnyelmű vértük és a művészet hazug álma Oroszországba sodor. ARA 4. korona.

Megrendelhető az

„Ujvidéki Hirlap”
könyvosztályánál,
Ujvidék Erzsébet-tér 7.

Nyomatványok

olcsón és ízletesen

készülnek az Ujvidéki

Hirlap nyomdájában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fillér. Vaetaggabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelíges levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Szépen kötött műkoszorúk olcsón eladó. Zrínyi Ilona-utca 9 szám.

Modern, gáz, villany és vízvezetékekkel bíró II. emeleti lakás azonnal vagy 1917. február hó 1-re kiadó. Wagner Testvérek Ujvidék, Ferencz József tér 3.

Gépész aki a szívó gázmotor és vasnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Rákóczi ut 102. számú ház azonnal kiadó. Bővebbet Vásár-utca 7. szám Holicska Akosnénál.

Házvezetőnt keres egy gyermektelen özvegy ember. Cim a kiadóban.

G. Még a fülemben csengenek szavai, amelyek türelhető teszik érthető bántomat. Bár ne befolyásolnák érzéseit a hangulatok és kialakulna számomra hűségemmel kiérdemelt szeretet. E.

Nyomatványokat

legizlésebb kivitelben és béke-árban készít az UJVIDÉKI HIRLAP nyomda.

EGY 3-4 LÓERŐS villamos motor kerestetik kölcsönbe, vagy megvételre.

Aíánlatok

Schwarz Testvérek fakeskedők cégnek, Ujvidék, Haltér 12. számra küldendők.

Dr. Pataj Sándor

Az Élet Tudománya

3 korona. Kapható az

Ujvidéki Hirlap

könyvosztályánál.

Siremlékek

művészi tervezését vállalja

Lappi Vilmos

építész. Ujvidék Thököly Imre-utca 29.

APOLLO

OKT. 30. 31 ÉS NOV. 1.-ÉN Hétfő. Kedd és Szerdán.

Trilby

Georges de Maurier regénye 5 felvonásban. és a kísérő műsor

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

ACHILLES

Jól jár!

ha a törv. védett

ACHILLES

bőrtaip- és sarokvedőt használja!

Korszakos találmány! Olcsó, tartós, rugalmas járás, zajtalan. Nem csuszlik. Fűtölja a gumisarkot. Nagyban rakatár: Rohm Pülp és Társa cégnél Ujvidéken. Kapható: Párisi nagy áruházban, Klein Oszkár drogeriájában, Lütze Rudolfnál. Jakovijevits St. Pál úri divatüzletében.

VÁMMALMOMBAN

buza beörlését 10%
kukorica és árpa darálást 7%
vámért vállalom.

A porlódás illetve beszáradás 2%.
Ugy az örléshez, mint a daráltatáshoz örlési tanusítvány kell.

Faith malom.